

Четвъртък, 21 май 2015 г.

P8\_TA(2015)0215

## Капацитет за сигурност и отбрана в Европа

**Резолюция на Европейския парламент от 21 май 2015 г. относно отражението на промените в европейските пазари в областта на отбраната върху капацитета за сигурност и отбрана в Европа (2015/2037(INI))**

(2016/C 353/14)

Европейският парламент,

- като взе предвид дял V от Договора за Европейски съюз (ДЕС),
- като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 19—20 декември 2013 г. относно общата политика за сигурност и отбрана,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 18 ноември 2014 г. относно общата политика за сигурност и отбрана,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 24 юли 2013 г., озаглавено „За по-конкурентоспособен и по-ефективен сектор на отбраната и сигурността“ (COM(2013)0542), и свързания с това план за изпълнение на действията от 24 юни 2014 г. (COM(2014)0387),
- като взе предвид Директива 2009/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 г. за опростяване на реда и условията за трансфер на продукти, свързани с отбраната, вътре в Общността <sup>(1)</sup>,
- като взе предвид Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагачи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на Директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО <sup>(2)</sup>,
- като взе предвид Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета от 8 декември 2008 г., определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване,
- като взе предвид рамката за политиката за систематично и дългосрочно сътрудничество в областта на отбраната, приета от Съвета на 18 ноември 2014 г.,
- като взе предвид актуализирания рамков ангажимент за сигурност на доставките между участващите държави членки, приет от управителния съвет на Европейската агенция по отбрана (ЕАО) през ноември 2013 г., както и свързания с него Кодекс на поведение относно определянето на приоритети, приет от управителния съвет на ЕАО през май 2014 г.,
- като взе предвид своите резолюции от 21 ноември 2013 г. относно техническата и промишлената база на европейската отбрана <sup>(3)</sup> и от 14 декември 2011 г. относно въздействието на финансовата криза върху сектора на отбраната в държавите — членки на ЕС <sup>(4)</sup>,
- като взе предвид член 52 от своя правилник,
- като взе предвид доклада на комисията по външни работи и становището на комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите (A8-0159/2015),

<sup>(1)</sup> ОВ L 146, 10.6.2009 г., стр. 1.

<sup>(2)</sup> ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76.

<sup>(3)</sup> Приети текстове, P7\_TA(2013)0514.

<sup>(4)</sup> ОВ C 168 E, 14.6.2013 г., стр. 9.

Четвъртък, 21 май 2015 г.

- А. като има предвид, че новото европейско законодателство относно пазара в областта на отбраната беше въведено в рамките на „Пакета за отбрана“ от 2009 г. и че всички 28 държави членки са транспонирани новите правила в националните си правни системи; като има предвид, че смисълът на това ново законодателство е въвеждането на регулаторна рамка, която се основава на прозрачност, недискриминация и конкуренция и е насочена към особеностите на сектора на отбраната;
- Б. като има предвид, че държавите членки се споразумяха относно необходимостта да се развие европейски пазар за отбранително оборудване и услуги; като има предвид, че Европейският съвет дори призова за създаването на общ за ЕС режим за сигурност на доставките; като има предвид, че адекватният капацитет и адекватните доставки на оборудване и стратегическата автономност на ЕС са от решаващо значение за сигурността на Съюза и на съседните му държави;
- В. като има предвид, че успехът на мисиите за опазване на мира и сигурността по линия на ОПСО зависи до голяма степен от тяхната способност за бърза и незабавна реакция и че следователно ключов елемент е постигането на истински европейски пазар в областта на отбраната, който да премахне дублирането и да намали административните формалности;
- Г. като има предвид, че липсата на консолидация, икономическа ефективност и прозрачност в европейските пазари в областта на отбраната означава, че външните зависимости в европейския сектор на отбраната биха могли да нараснат допълнително, и то във време на многобройни и преки заплахы пред европейската сигурност, които са безпрецедентни от края на Студената война насам;
- Д. като има предвид, че инвестициите в научни изследвания и технологии в секторите на отбраната на всички държави членки, както и общите инвестиции в научни изследвания и технологии в сектора на отбраната в рамките на европейското сътрудничество, са намалели с тревожни темпове през последните години;

### ***Развитието на пазарите в областта на отбраната излага на риск автономността на Европа***

1. Продължава да бъде сериозно загрижен поради широко разпространените и до голяма степен некоординирани съкращения на бюджета за отбрана в повечето държави членки; подчертава, че намаляването на бюджетите за отбрана отслабва отбранителния потенциал на държавите членки и на ЕС и поставя под съмнение степента им на готовност да гарантират националната и европейската сигурност; счита, че тези некоординирани съкращения, заедно със структурните проблеми и нелоялните и непрозрачни практики, излагат Съюза на риск чрез изоставянето на стратегически активи и капацитет и чрез отказването от възможностите, които координирането на политиките за отбрана и обединяването и споделянето на отбранителни активи биха могли да донесат за осъществяването на просперитета и мира в ЕС в съответствие с член 21 от Договора за Европейския съюз, за сигурността на доставките и защитата на неговите граждани и интереси;
2. Изразява сериозна загриженост поради рязкото засилване на въоръжените конфликти, кризите с ниска интензивност, хибридната война и войната „чрез посредници“, разпадането на държавността, нестабилността и широко разпространените нарушения на правата на човека в непосредствено съседство с ЕС, както и заплахата от тероризъм на територията на ЕС и извън него; счита, че настоящите заплахы за сигурността са общи за ЕС като цяло и следва да бъдат разглеждани по единен и координиран начин чрез обединяване и споделяне на гражданските и военните ресурси; във връзка с това е твърдо убеден, че е крайно необходимо да не се разхищават ресурси и че е съществено парите на данъкоплатците да се използват по-добре и бъде постигнат напредък към създаването на европейски пазар на отбранително оборудване и към развитието на конкурентоспособна европейска отбранителна технологична и индустриална база (ЕОТИБ), способна да генерира положителни взаимодействия чрез по-голяма трансгранична координация и осигуряваща необходимия капацитет за ОПСО; счита също така, че това ще бъде от решаващо значение за повишаването на ефикасността и икономическата ефективност на европейските действия в рамките на операциите на НАТО, за да се гарантира сигурността и стабилността в Европа и в съседство с нея;
3. Поради това изразява тревога от бавното и непоследователно прилагане от държавите членки на директивите от пакета за отбрана от 2009 г. и призовава Комисията да предприеме конкретни мерки за обезпечаване на правилното прилагане на директивите, като наблюдава националното транспониране, с цел да се избегнат нарушения на пазара; признава, че въвеждането на ново законодателство е продължителен процес, но предупреждава, че неточното и неопределено прилагане създава опасност от лоши стандарти на практика, като по този начин се застрашава постигането на целите, заложили в директивите, а оттук и установяването на европейски пазар на отбранително оборудване, и се отслабва развитието на ЕОТИБ; подчертава, че пакетът за отбрана следва да допринесе и за създаване на стимули за сътрудничество в областта на отбраната в Европа и насърчава Комисията и ЕАО да си сътрудничат тясно в това отношение; припомня със съжаление, че съвместното възлагане на обществени поръчки в сектора на отбраната е в застой, а през последните години дори отбелязва спад;

Четвъртък, 21 май 2015 г.

4. Предупреждава за рисковете от външни зависимости в европейския сектор на отбраната във време на все по-сложна и по-трудна от гледна точка на сигурността обстановка; предупреждава по-специално за комбинацията от неkoordinирани бюджети за отбрана на държавите членки, продължаващата разпокъсаност на пазара въпреки новите правила за вътрешния пазар, нарастващата зависимост на отбранителната промишленост от износ към държави извън ЕС и увеличаването на чуждестранните инвестиции в европейския сектор на отбраната в някои държави, която би могла да доведе до липса на прозрачност и до изпускане на контрола над стратегическите национални и европейски отбранителни индустрии, активи и технологии;
5. Счита, че следва да се обърне специално внимание на въздействието на някои проекти върху автономността и независимостта на ЕС, като например сътрудничеството с Русия в чувствителни области като извеждането в орбита на спътници с кораби „Съюз“ и стратегическите въздушни превози; подчертава необходимостта държавите членки да извършат приоритетно преразглеждане на военно-отбранителните си индустрии и да предоставят стимули за тяхното развитие в рамките на допустимото съгласно правото на ЕС;
6. Подчертава, че една силно конкурентна, съвременна и интегрирана стратегия за европейската отбранителна промишленост е от основно значение за осигуряване на европейски отбранителни способности и за оказване на непряк положителен ефект върху други свързани сектори на икономиката; отбелязва, че засиленото сътрудничество на икономическите ресурси и човешкия капитал е от съществено значение, за да се постигне напредък в научните изследвания в областта на двойната употреба, които намаляват външната ни зависимост и обезпечават доставките и суровините за промишлеността, особено тези от критично естество;
7. Отбелязва, че докато през декември 2013 г. Европейският съвет не успя да реагира по подходящ начин на тази ситуация, той въпреки това очерта поредица от насоки за действие за подобряване на общата политика за сигурност и отбрана и се ангажира да направи преглед на напредъка през юни 2015 г.; изразява съжаление относно факта, че въпреки допълнителното влошаване на свързаната със сигурността обстановка както вътре във, така и на изток и на юг от ЕС, което застрашава неговата сигурност, не е постигнат реален напредък при разглеждането на настоящите предизвикателства и заплахи, свързани със сигурността;
8. Настоятелно призовава Европейския съвет да извлече необходимите изводи и да предприеме конкретни мерки за преодоляване на фрагментирането на европейския пазар в областта на отбраната; призовава Европейския съвет да предостави конкретни насоки за политиките в областта на отбраната и европейския пазар в областта на отбраната, като отчете особеностите на сектора на отбраната, за да се засили неговата прозрачност и конкурентоспособност, и да гарантира наличието на необходимите отбранителни способности за осигуряване на европейска сигурност и постигане на целите на ОПСО;

#### **Спад в европейското търсене поради бюджетни съкращения: необходимост от по-нататъшно сътрудничество**

9. Счита, че годините на неkoordinирани национални бюджети за отбрана в Европа трябва да бъдат компенсирани от засилено сътрудничество и координация между държавите членки, включително чрез изработване на политики за бюджета за отбрана и чрез координация на някои стратегически решения относно придобиването на военно оборудване и оборудване с двойна употреба в съответствие със стандарти за прозрачни обществени поръчки; подчертава необходимостта от предварително планиране между държавите членки на стратегическите инвестиции за закупуването и подмяната на оборудване; отново отправя своя призив за консолидиране на търсенето в ЕС с цел насърчване и поддържане на конкурентоспособна и независима европейска отбранителна технологична и индустриална база; подчертава, че развитието на ефективна и прозрачна европейска отбранителна технологична и индустриална база е ключов елемент за способността на Европа да защитава своите граждани, интереси и ценности в съответствие с целите на Договора, както и да изпълнява отговорностите си на фактор за сигурността; призовава Комисията да разработи промишлена стратегия, определяща ключови способности, върху които да може да се изгради европейска отбранителна технологична и индустриална база;
10. Припомня, че 28-те държави членки на ЕС продължават да са на второ място в света, когато става дума за разходи за отбрана и износ на оръжие; счита, че този факт показва, че държавите членки на ЕС и Съюзът продължават да играят ключова роля в световните продажби на оръжие и обществени поръчки в областта на отбраната; счита, че общи годишни разходи за отбрана от 190 милиарда евро са огромна част от парите на данъкоплатците; припомня също така, че редица нови проучвания показват, че основният проблем се крие във факта, че много от бюджетите за отбрана на 28-те държави членки на ЕС се разходват по твърде неефективен начин, водещ до големи закъснения, по-високи разходи и в много случаи до хеликоптери, изстребители и други технологии, които не функционират, въпреки че са чисто нови; подчертава необходимостта от реструктуриране в дълбочина на отношенията между националните отбранителни администрации и отбранителната промишленост и от въвеждане на строги качествени критерии за резултатите от проектите за възлагане на обществени поръчки;

Четвъртък, 21 май 2015 г.

11. Счита, че настоящите бюджетни ограничения в държавите членки на ЕС следва да представляват възможност за повече и по-добро сътрудничество в областта на придобиване на оборудване за отбрана, за да се осигури по-добра стойност за парите на данькоплатците и да се обезпечи подходящ военен капацитет в целия ЕС, както и устойчива система на сигурност на доставките; счита, че държавите членки са изправени пред избора да си сътрудничат ефективно за преодоляване на общите предизвикателства или да изгубят стратегически капацитет и да не защитят своите и европейските граждани и интереси;

12. Припомня необходимостта от по-голямо сближаване на националните процеси за планиране в сферата на отбраната и в този смисъл приветства приемането от Съвета на рамка за политиката за систематично и дългосрочно сътрудничество в областта на отбраната; при все това изразява съжаление относно незадължителния ѝ характер и факта, че тя не въвежда ясен и структуриран процес; подчертава, че този документ следва да бъде приветстван от Европейския съвет, за да се превърне в ключова движеща сила; насърчава държавите членки да поискат подкрепата на Европейската агенция по отбрана в техните национални прегледи на отбраната и да споделят информацията относно националните инвестиционни планове и приоритети в рамките на Военния комитет на ЕС; призовава държавите членки да стартират постоянно структурирано сътрудничество като начин за по-добра координация и да използват финансиране от ЕС за сътрудничество в мирно време; призовава заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ЗП/ВП) да представи реалистични планове за успешното стартиране на това сътрудничество;

13. Изисква да се даде приоритет на сътрудничеството и на обединяването и споделянето на инициативи и да бъдат създадени стимули за тази цел; призовава Европейската комисия да изготви предложение, уточняващо как данъчните стимули, които не нарушават пазара, биха могли да служат на тези цели; отбелязва решението на Белгия да предостави освобождаване от ДДС на специални проекти на ЕАО, и счита, че това освобождаване следва да се отнася за всички съвместни дейности на ЕАО; приветства работата на ЕАО по механизъм за обединено възлагане на обществени поръчки и очаква той да съдържа мерки за стимулиране на съвместно придобиване и подпомагане на оборудване за отбрана;

14. Припомня, че в рамките на „Хоризонт 2020“, COSME и европейските структурни и инвестиционни фондове отбранителната промишленост, и по-специално МСП, могат да кандидатстват за финансиране от ЕС за проекти с двойно предназначение и други проекти; призовава Комисията и държавите членки да подпомагат предприятията, по-специално МСП, за подходящо използване на възможностите за европейско финансиране на проекти, свързани с отбраната;

15. Отбелязва, че напоследък на ЕС все по-често се налага да се бори със заплахи и предизвикателства в киберпространството, включващи сериозна заплаха за сигурността на отделните държави членки и на ЕС като цяло; счита, че такива заплахи следва да се оценяват правилно и да се предприемат действия на равнището на ЕС с оглед на осигуряването на технически и други мерки за сигурност в държавите членки;

16. Призовава на заседанието на Европейския съвет през юни 2015 г. да бъде разгледана необходимостта от ускоряване на процедурите за възлагане на обществени поръчки във връзка с киберсигурността и от постигане на по-голяма координация между държавите членки, за да се позволи на Съюза да се справя бързо с големи глобални заплахи като кибертероризма и кибернетичните атаки;

17. Отново призовава ЗП/ВП и Съвета да изработят обща позиция на ЕС относно използването на въоръжени безпилотни летателни апарати, като се отдава изключително внимание на зачитането на правата на човека и на международното хуманитарно право и се предприемат действия по въпроси като нормативната уредба, пропорционалността, отговорността, защитата на цивилните лица и прозрачността;

#### **Нарастващи външни зависимости: необходимост от общ подход**

18. Предупреждава, че европейските отбранителни дружества във все по-голяма степен компенсират намаления си оборот в Европа чрез износ извън ЕС; изразява загриженост относно потенциалните недостатъци на този подход, като например прехвърлянето на чувствителни технологии и права на интелектуална собственост на бъдещи конкуренти и изнасяне на производството извън ЕС, като по този начин се застрашава сигурността на доставките за Европа; счита, че да се излага ЕС на риска ЕОТИБ да зависи от клиенти от сили от трети страни с различни стратегически интереси, представлява сериозна стратегическа грешка;

Четвъртък, 21 май 2015 г.

19. Припомня, че Общата позиция на ЕС относно износа на оръжие определя общо разбиране за контрола върху износа на военни технологии и оборудване с оглед на координацията на националните системи за контрол върху износа; счита, че е необходимо по-съгласувано прилагане на осемте критерия в нея, за да се гарантира не само че основните цели на политиката в областта на външните работи и сигурността имат приоритет пред краткосрочните финансови, икономически и търговски интереси, но и че съществуват равни условия на конкуренция за европейските промишлености;

20. Настоятелно призовава държавите членки да спазват принципите на Общата позиция и да докладват изчерпателно, в контекста на годишните доклади, за състоянието на своя износ на оборудване за отбрана за трети държави; приканва Съвета и ЗП/ВП да потърсят начини за подобряване на спазването на задължението за докладване и за увеличаване на прозрачността и публичния контрол по отношение на рамката за контрол на износа; припомня, че спазването на Общата позиция е от важно значение за осъществяването на принципите и ценностите на ЕС, особено в сферата на международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право, и неговите отговорности по отношение на сигурността на местно, регионално и световно равнище;

21. Отбелязва съобщението на Комисията относно прегледа на политиката за контрол върху износа на изделия с двойна употреба и в този контекст подчертава необходимостта да се осигурят форми на контрол, които не възпрепятстват свободното движение на стоки и технологии в рамките на вътрешния пазар, и да се предотврати различното тълкуване на правилата на ЕС; настоятелно призовава Комисията да внесе спешно ново законодателно предложение за актуализиране на режима на контрол върху износа на изделията с двойна употреба, за да се подобри неговата съгласуваност, ефикасност, прозрачност и признаване на въздействието върху правата на човека, като същевременно се гарантират равнопоставени условия на конкуренция; подчертава, че това предложение трябва да отчете променящия се характер на предизвикателствата пред сигурността и бързината на технологичното развитие, особено когато става въпрос за софтуер и оборудване за наблюдение и проникване, както и търговията с уязвими места в софтуерните програми;

22. Отбелязва, че макар нарастващото значение на технологиите с двойна употреба да предлага ползи за взаимодействието между сектора на отбраната и производството с търговска цел, това ги прави също така зависими от гражданските вериги на доставки, които често разполагат своето производство извън Европа; изисква информация от Комисията и от ЕАО относно възможните рискове, свързани с нарастващата интернационализация, и относно въздействието, което промените в собствеността в отбранителния сектор може да имат върху сигурността на доставките, а също и относно завишените рискове за европейската и националната сигурност, включително за цифровата инфраструктура на ЕС; призовава Комисията да информира своевременно Парламента за състоянието на Зелената книга относно контрола върху промишления капацитет в областта на отбраната и сигурността, чието публикуване беше обявила за края на 2014 г., и изисква информация относно резултатите от обявените консултации със заинтересованите страни;

23. Приветства работата на ЕАО и на Комисията по режим за сигурност на доставките, валиден за целия ЕС, в съответствие с дадения от Европейския съвет мандат и очаква през юни 2015 г. да бъде представена за одобрение от държавните и правителствените ръководители пътна карта с конкретни стъпки; призовава Европейската комисия и ЕАО да обяснят подробно до каква степен в подготвителната работа е било включено предложението на Парламента относно „всеобхватен и амбициозен режим за сигурност на доставките в целия ЕС (...), основан на система от взаимни гаранции и анализ на рисковете и потребностите, евентуално и като използват правната основа на постоянното структурирано сътрудничество“<sup>(1)</sup>; счита, че предишните методологии, използвани от Комисията, като картографиране и мониторинг, са били недостатъчни; подчертава необходимостта да се насочи вниманието към нови подходи относно как да се гарантира свободното движение на военно оборудване за въоръжените сили на 28-те държави членки;

24. Счита, че взаимните гаранции за сигурност на доставките между държавите членки са основен елемент в изграждането на интегриран европейски пазар в областта на отбраната; приветства актуализирания от ЕАО рамков ангажимент за сигурност на доставките като инструмент, който укрепва взаимното доверие и солидарност, но изразява съжаление, че той не създава правни задължения; счита, че режимът за сигурност на доставките, валиден за целия ЕС, трябва да се основава на прилагането на съществуващото законодателство, и по-специално на пълното прилагане на Директивата относно трансфера в рамките на ЕС, за да се премахнат препятствията пред движението на свързани с отбраната продукти в рамките на ЕС;

#### **Използване на пълния потенциал на правилата на вътрешния пазар**

25. Подчертава, че пакетът за отбраната, представен от Комисията, има за цел да подкрепи конкурентоспособността на европейския сектор на отбраната и че една от неговите цели е да ограничи проблемите, породени от разпокъсването на европейския пазар в областта на отбраната, от някои протекционистични нагласи при възлагането на поръчки в областта на отбраната и от липсата на координация между различните режими на държавите членки за контрол върху трансфера на продукти, свързани с отбраната;

<sup>(1)</sup> Приети текстове, P7\_TA(2013)0514.



Четвъртък, 21 май 2015 г.

26. Подчертава, че единният пазар в областта на отбраната би осигурил пълна прозрачност и би предотвратил дублиране на полаганите усилия, водещо до нарушения на пазара; подчертава, че успехът на мисиите за мир и сигурност по линия на ОПСО до голяма степен зависи от способността им за незабавна реакция и че по-голямата интеграция е от ключово значение за оптимизиране на процедурите и съкращаване на разходите;

27. Посочва, че за доизграждането на европейския пазар в областта на отбраната е необходима силно конкурентна индустриална база, основана на иновации и технологии, способна да генерира положителни взаимодействия чрез по-тясно трансгранично сътрудничество, и че напредъкът в научните изследвания с двойно предназначение е от ключово значение за гарантиране на нашата независимост и за обезпечаване на сигурността на доставките, особено на тези от критично естество;

28. Посочва, че за да се стимулират европейските иновации в областта на отбраната и европейските технологични иновации и за да се направят значителни икономии, Европа трябва да постигне икономии от мащаба и да разполага с общ пазар на ЕС за възлагане на обществени поръчки, свързани с отбраната, за да се поощри също така съвременна, интегрирана и конкурентоспособна европейска отбранителна промишленост; подчертава, че следва да се използва пълният потенциал на правилата за вътрешния пазар с цел противодействие (чрез засилено трансгранично сътрудничество) на продължаващото фрагментиране на европейския сектор на отбраната и сигурността, което води до дублиране на програмите за отбранително оборудване и липса на прозрачност в отношенията между националните отбранителни ведомства и отбранителната промишленост; настоятелно призовава държавите членки да премахнат националните правила, които не са в съответствие с Директива 2009/43/ЕО и Директива 2009/81/ЕО и които възпрепятстват вътрешния пазар на обществени поръчки, свързани с отбраната, както и правилно да въведат и прилагат Директива 2009/81/ЕО, отнасяща се до възлагането на обществени поръчки в областта на отбраната и възлагането на обществени поръчки от чувствително естество в областта на сигурността, както и Директива 2009/43/ЕО, отнасяща се до трансфера на продукти, свързани с отбраната; призовава Комисията да предприеме конкретни мерки, за да гарантира правилното прилагане на директивите, както и да осъществява контрол и мониторинг върху транспонирането им в националните законодателства с цел предотвратяване на нарушения на пазара;

29. Призовава Комисията да насърчава държавите членки, с цел оптимално използване на ресурсите, да правят съвместни покупки чрез централните органи за тази цел, например ЕАО, както е предвидено в Директива 2009/81/ЕО;

30. Настоятелно призовава Комисията да увеличи усилията си за постигане на равни условия на конкуренция на европейските пазари в областта на отбраната с цел борба с протекционистичните практики на държавите членки, като насърчи трансграничното сътрудничество и по-добрия достъп до веригите за доставки в отбранителната промишленост и като предприеме мерки да сложи край на положението, при което някои държави членки са единствено доставчици, а други са единствено купувачи на отбранителни технологии; в тази връзка счита, че използването на изключения в съответствие с Директива 2009/81/ЕО трябва да бъде надлежно обосновано; призовава Комисията да информира Парламента за ефекта от вече публикуваните седем набора от насоки (респективно в областта на приложното поле, изключенията, научноизследователската и развойна дейност, сигурността на доставките, сигурността на информацията, договорите за подизпълнение, компенсаторните споразумения) и отбелязва, че Комисията планира да публикува още два през 2015 г.; счита, че тези бележки представляват отлична възможност Комисията да установи диалог с държавите членки по въпроси, които никога не са били разглеждани по структуриран и открит начин, и изисква да получи информация за резултата от подобен диалог с държавите членки;

31. Отбелязва, че с настоящата си формулировка и на практика член 346 от ДФЕС все още предоставя на държавите членки голяма свобода да прибегват до него и по този начин да включват в договорите в областта на отбраната дерогации от прилагането на законодателството на ЕС за възлагане на обществени поръчки, свързани с отбраната; поради това призовава държавите членки да прилагат член 346 от ДФЕС по коректен и ефективен начин, който е в съответствие с изискванията, посочени в правилата на ЕС, директивите в областта на вътрешния пазар и правилата за възлагане на обществени поръчки, свързани с отбраната; припомня, че съгласно установената съдебна практика на Съда на Европейския съюз, използването на мерките по реда на член 346 следва да бъде ограничено до изключителни и ясно определени случаи и не трябва да се излиза извън рамките на тези случаи; предупреждава, че неправилното прибегване към дерогациите от правилата на единния пазар активно нарушава конкуренцията в ЕС, ограничава прозрачността, улеснява корупцията и по този начин пречи на създаването на пазар в областта на отбраната в ЕС, вреди на функциониращата ЕОТИБ и на развитието на надеждни военни способности;

32. Отбелязва, че в дългосрочен план пълното поэтапно прекратяване на компенсаторните споразумения ще спомогне за по-доброто функциониране на вътрешния пазар в европейския сектор на отбраната; затова призовава Комисията да продължи да контролира дали държавите членки прекратяват поэтапно компенсаторните споразумения, които не са надлежно обосновани въз основа на член 346 от Договора; счита, че това е абсолютно необходимо, за да се гарантира правилното функциониране и прозрачността на вътрешния пазар в европейския сектор на отбраната, както и равнопоставени условия на конкуренция за всички доставчици, по-специално за МСП;

Четвъртък, 21 май 2015 г.

33. Припомня, че рамковите споразумения, договорите за подизпълнение и разделянето на обособени позиции следва да бъдат средство за отваряне в полза на МСП на установени вериги на доставки; отбелязва обаче, че принципът на прозрачност във веригата на подизпълнение и принципът на солидарна отговорност трябва да бъдат гарантирани; призовава държавите членки, ЕАО и Комисията да си сътрудничат, както и да си сътрудничат с главните изпълнители, за да гарантират, че МСП са напълно запознати с различните етапи във веригата за създаване на стойност, което ще помогне на МСП да укрепят и улеснят достъпа си до обществените поръчки, свързани с отбраната, и да се противопоставят на географски неравномерното развитие на технологичната и отбранителната база на Европа;

34. Отбелязва, че основните инструменти на директивата, отнасяща се до трансфера на продукти, свързани с отбраната, по-конкретно генералните лицензи и сертифицирането на предприятията от отбранителната промишленост, продължават да бъдат внедрявани от промишлеността в много ограничена степен и че съществуват пропуски в административното сътрудничество между държавите членки за осигуряване на подходящи мерки за контрол с цел предотвратяване на нарушения на реда и условията на лицензите за трансфер; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да гарантират ефективното практическо използване на тези инструменти и поради това приветства инициативата на Комисията за създаване на работна група с държавите членки относно хармонизирането на директивата за трансфери в рамките на ЕС;

35. Отчита пътната карта на Комисията от 2014 г., озаглавена „За по-конкурентоспособен и по-ефективен сектор на отбраната и сигурността“, и поетият в нея ангажимент на Комисията да проучи как да бъдат неутрализираните отрицателните последици от компенсациите, искани от трети държави, и как тези компенсации се отразяват на вътрешния пазар и на европейската промишленост; подчертава значението на своевременното изпълнение на пътната карта, както и на предприемането на допълнителни мерки, когато е необходимо; напълно подкрепя усилията на Комисията за предоставяне на практически насоки на МСП, използващи европейски финансови средства в проекти с двойно предназначение;

36. Припомня, че с е необходимо държавите членки спешно да подобрят прозрачността на практиките за възлагане на обществени поръчки в сектора на отбраната по отношение на Комисията и на агенциите на ЕС; подчертава, че използването на специалните процедури за възлагане на обществени поръчки, като например процедурата на договаряне без предварително публикуване на обявление за обществена поръчка, следва да бъде ограничено до изключителни случаи и да бъде обосновано само с причини от висш обществен интерес, свързани с отбраната и сигурността, в съответствие с Директива 2009/81/ЕО; настоятелно призовава Комисията да гарантира подходящ мониторинг, така че да е възможно през 2016 г., както е предвидено, на Парламента и на Съвета да бъдат представени всеобхватни доклади по отношение на двете директиви;

37. Припомня значението на редовните проверки на отбранителното оборудване и оборудването в областта на сигурността, извършвани от съответните надзорни органи, включително проверки на правилното осчетоводяване;

38. Подчертава, че сътрудничеството между стратегическите партньори е от основно значение за сигурността на доставките в Европа и следователно насърчава Комисията и държавите членки да вземат предвид възлагането на обществени поръчки, свързани с отбраната, когато водят преговори по международни търговски споразумения;

#### **Преглед на пакета за обществените поръчки, свързани с отбраната**

39. Призовава Комисията, в своите доклади през 2016 г. до Парламента и до Съвета за изпълнението на директиви 2009/81/ЕО и 2009/43/ЕО, да направи задълбочена оценка дали и до каква степен разпоредбите на директивите са били приложени правилно и дали целите им са били постигнати и съответно да представи законодателни предложения, ако констатациите в доклада сочат, че това е необходимо;

40. Изтъква, че по отношение на държавите членки следва да бъдат въведени допълнителни специални задължения за докладване, съчетани с подходящи клаузи за защита на поверителността;

41. Припомня, че целта на модернизиранието на правилата на ЕС за обществените поръчки, както е предвидено в директиви 2014/24/ЕС и 2014/25/ЕС, приети през 2014 г., е да гарантира прозрачност по веригата от подизпълнители и спазването на законодателството в областта на околната среда, социалното и трудовото право; отбелязва, че новите директиви предоставят възможности за по-опростени процедури, като например използването на електронното възлагане на обществени поръчки, обединяване на търсенето и използване на икономически най-изгодната оферта, което може да бъде приспособено към особеностите на сектора на отбраната и сигурността;

Четвъртък, 21 май 2015 г.

42. Призовава, с цел изграждане на новаторска и конкурентна европейска промишленост и оптимално използване на бюджетите за сигурност и отбрана, новата процедура за „партньорство за иновации“ да бъде въведена във възлагането на обществени поръчки, свързани с отбраната, за да се даде възможност на възлагащите органи да използват тази процедура за разработването и последващото закупуване на нови, иновативни продукти, услуги или разработки, като предоставят необходимите пазарни стимули и подкрепят разработването на иновативни решения, без да се ограничава пазарът;

43. Подчертава, че при процедурите за възлагане на обществени поръчки за оборудване, свързано с отбраната и сигурността, трябва да се взема под внимание гарантирането на максимална защита и сигурност на цивилното население;

o

o o

44. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на председателя на Европейския съвет, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Съвета, на Комисията, на парламентите на държавите членки, на Парламентарната асамблея на НАТО и на генералния секретар на НАТО.

---